

Jakten på den försvunna medaljen

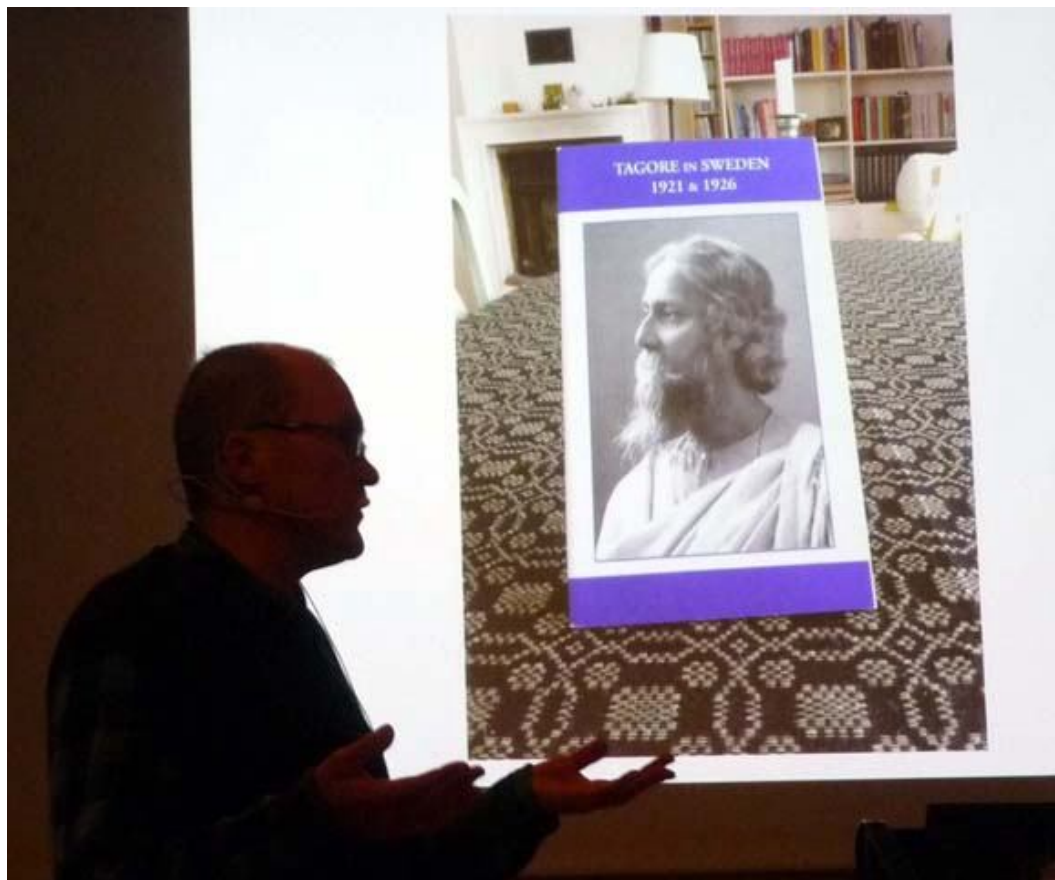
Olavi Hemmilä var SPF:s månadsgäst. Tänk vad man kan få uppleva bara för att man skriver en doktorsavhandling om indisk religiositet i svensk skönlitteratur! Intresset ledde till den indiske nobelpristagaren i litteratur Tagore 1913. Av en tillfällighet kom Olavi Hemmilä över en massa tidningsurklipp om Tagores resor i Sverige 1921 och 1926 som resulterade i en liten skrift som översattes till engelska.

2004 inträffade något oerhört. Medaljen, som var en nationalklenod för indiernas älskade skald, stals. Man kontaktade Nobelstiftelsen i Stockholm om de kunde ordna en ny medalj. Jovisst, en i riktigt guld och en i brons skickades över.

Sedan ringer de från indiska ambassaden. Den där skriften om Tagore, skulle de kunna få trycka upp den och använda vid ceremonin för återkomsten av medaljen? Och skulle Olavi Hemmilä själv kunna komma till ceremonin?

Han reste förstås och blev mottagen som en kung. Ministrar och andra prominenta personer deltog. Försvarsministern (som ju bl.a. ansvarar för Indiens kärnvapen) höll ett tal över Tagore som han fick avbryta och gå ut – för att han blev så rörd!

Vad som hände med den ursprungliga medaljen? Den återfanns naturligtvis aldrig!

Olavi Hemmilä framför boken han skrev om Tagore.

Oändlig har du skapat mig, sådant är ditt välbehag.
Detta sköra kärll tömmer du åter och åter,
och alltjämt fyller du det med nytt liv.

Denna lilla flöjt av ett vassrör har du burit över berg
och dal och andats genom det melodier, evigt nya.

Vid den odödliga beröringen av dina händer förlorar
mitt lilla hjärta sina gränser av fröjd och ger liv åt
ett språk, som är outsägbart.

På mina mycket små händer kommer dina oändliga
gåvor till mig. Tidevarv förrinna, och ännu skänker
du i, och ännu finns där rum att fylla.

(Gitanjali, 1913)

En av Tagores mest kända dikter ur verket *Gitanjali*, det enda som fanns på svenska när Nobelpriskommittén beslöt ge honom nobelpriset 1913! Men i Indien fanns många fler verk. Den avbildade dikten kan många indier utantill. Tagore uppskattades mycket av många av våra svenska författare på den tiden, Selma Lagerlöf, Heidenstam, Gunnar Ekelöf m.fl.